Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato: 13.08.2026
Vår ref: 2023/6275
Deres dato:
Deres ref:

Sarpsborg kommune
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Vedtak om tidsbegrenset tillatelse etter forurensingsloven til utslipp av urenset avløpsvann i forbindelse med ferdigstillelse av transportsystemet til nye Alvim renseanlegg - Sarpsborg

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus gir Sarpsborg kommune tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urenset avløpsvann i forbindelse med utføring av tiltak på avløpsnettet. Tiltakene er nødvendige for å ferdigstille transportsystemet inn til nye Alvim renseanlegg.

Tillatelsen gjelder gjennomføring av tiltak med utslipp av urenset avløpsvann i totalt 37 timer i perioden 18. august – 30. november 2026.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på 23 700 kroner for behandling av saken. Eventuelle kommentarer til varselet kan sendes oss innen to uker.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad mottatt 02.07.2026, og sakens øvrige dokumenter. Sarpsborg kommune søker om tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig utslipp av urenset avløpsvann grunnet ombygging og omkobling i forbindelse med ferdigstilling av transportetappene tilknyttet nytt renseanlegg.

Bakgrunn

Statsforvalteren har gitt Sarpsborg kommune frist til 31.12.2026 for å få på plass sekundærrensing og fullføre transportsystem frem til nye Alvim renseanlegg, i *vedtak om endret fremdriftsplan for gjennomføring av nytt Alvim renseanlegg i Sarpsborg kommune* av 08.12.2022. Sarpsborg kommune oppgraderer dagens hovedledninger for avløpsvann. Blant annet legges det nye overføringsledninger for avløp til renseanlegget, etableres dykkermagasin, og kommunens hovedpumpestasjon i Torsbekk skal oppgraderes med buffermagasin og grovrenset overløp.

Sarpsborg kommune varslet 26.06.2026 Statsforvalteren om planlagte utslipp i forbindelse med tiltak på avløpsnettet. Kommunen varslet om flere aktiviteter som medfører utslipp av urenset avløpsvann i perioden august-november 2026, der de første aktivitetene skal gjennomføres 18.08.2026. Sarpsborg kommune estimerte et samlet utslipp på rundt 41 657 m^3 og 187,4 kg fosfor. Statsforvalteren meldte tilbake til Sarpsborg kommune den 29.06.2026 om at de innsendte varslene beskriver vesentlige utslipp og at kommunen derfor må søke om tillatelse etter forurensingsloven. Videre ba vi kommunen om blant annet å vurdere ytterligere avbøtende tiltak for å få ned utslippsmengdene.

Søknad

Sarpsborg kommune søker om tillatelse til midlertidig utslipp av inntil 15 352 m^3 urenset avløpsvann og inntil 68 kg fosfor i perioden 18. august til 30. november 2026. Utslippenes varighet vil være på totalt 37 timer.

Sarpsborg kommune oppgir at for å få gjennomført de nødvendige ombygginger og omkoblinger i forbindelse med ferdigstillelse av transportetappene er det behov for å slippe ut urenset avløpsvann til Glomma. Flere aktiviteter er avhengige av hverandre og krever detaljert planlegging med flere entreprenører for optimal gjennomføring.

Beskrivelse av planlagte aktiviteter, estimerte utslippsmengder og avbøtende tiltak

Fase 1: Idriftsetting av ny avløpspumpeledning fra Torsbekkveien pumpestasjon frem til Alvim renseanlegg

Tid for utførelse:	uke 35-36.
Varighet på utslipp:	17 timer.
Utslippsmengde:	11 390 m^3 og 50,5 kg fosfor.
Utslipp føres til:	Glomma.
Aktiviteter:	Omkobling fra eksisterende pumpeledning, sammenkobling av ny pumpeledning. Rengjøring av pumpesump. Trykktesting.
Avbøtende tiltak:	Gjennomføre aktivitetene ved tørrvær. Tidsbesparende tiltak har redusert gjennomføringstiden fra 32 timer til 17 timer.
Kommentar:	Kommunen anser at det ikke er mulig å gjennomføre aktivitetene i fase 1 uten utslipp, da tiltakene skal gjennomføres på et lengre ledningsstrekk. Under fase 1 vil det ikke være mulig å pumpe avløpsvann fra Torsbekkveien pumpestasjon til Alvim renseanlegg.

Fase 2: Idriftsetting av Torsbekkdalen buffermagasin

Tid for utførelse:	uke 42-45.
Varighet på utslipp:	8 timer.
Utslippsmengde:	2 171 m^3 og 9,6 kg fosfor.
Utslipp føres til:	Glomma.
Aktiviteter:	Montering av kum og ledningsnett i Torsbekkdalen. Tilkobling av spillvannsledning fra Gatedalen til Klokkergårdsveien. Montering av innløpskum foran Torsbekkdalen buffermagasin. Tilkobling pumpeledninger og pumpestasjoner. Etablere tilkobling mellom innløpskum, buffermagasin og pumpestasjon.
Avbøtende tiltak:	Avløpsvannet pumpes til renseanlegget i perioder hvor flere av aktivitetene i fase 2 pågår. Sumpene i Sundløkka og Strandgata pumpestasjon, samt sumpene i oppstrøms pumpestasjoner, tømmes før arbeidene igangsettes.

Kommentar:	Kommunen oppgir at det i fase 2 kun er aktiviteten «tilkobling av eksisterende pumpeledninger fra Sundløkka pumpestasjon og Strandgata pumpestasjon til innløpskum utenfor Torsbekkdalen buffermagasin» (aktivitet nr. 14), som vil medføre utslipp.

Fase 3: Sanering av midlertidige installasjoner på eksisterende avløpssystem

Tid for utførelse:	uke 43-45.
Varighet på utslipp:	0 timer.
Utslippsmengde:	
Utslipp føres til:	-
Aktiviteter:	Sanere to midlertidige sandfang. Fjerne overløp og luker i to kummer.
Avbøtende tiltak:	Avløpsvann pumpes fra kummer på fellesledning til spillvannsledning i forkant av Torsbekkdalen buffermagasin, for å hindre utslipp.
Kommentar:	Aktivitetene i fase 3 medfører ikke utslipp av urenset avløpsvann.

Fase 4: Idriftsetting av dykkerledning fra Gatedalen til Torsbekk

Tid for utførelse:	uke 44-48.
Varighet på utslipp:	0 timer.
Utslippsmengde:	
Utslipp føres til:	-
Aktiviteter:	Omkobling ved Gatedalen dykkermagasin. Idriftsetting av dykkerledning.
Avbøtende tiltak:	Pumpe avløpsvannet forbi dykkermagasinet.
Kommentar:	Aktivitetene i fase 4 medfører ikke utslipp av urenset avløpsvann.

Fase 5: Idriftsetting av ny utslippsledning fra Alvim renseanlegg

Tid for utførelse:	uke 40-42.
Varighet på utslipp:	12 timer.
Utslippsmengde:	1 791 m^3 og 7,9 kg fosfor.
Utslipp føres til:	Glomma.
Aktiviteter:	Omkobling fra eksisterende til ny utslippsledning på Alvim renseanlegg. Tilkobling av nødoverløp fra ny utslippskum.
Avbøtende tiltak:	Benytte biobassengene i Alvim renseanlegg som buffermagasin. Forutsetningen er at omkoblingen gjennomføres på samme dag som biobassengene skal fylles for første gang. Bassengene har en kapasitet på 8 500 m^3. Løsningen vil ha best forutsetning dersom det er svært lite nedbør i dagene før oppfylling. Krever nøye koordinering. Alternativ løsning er å pumpe avløpsvannet fra utløpskanal til ny utslippsledning. Dette vil kreve omfattende bruk av midlertidige pumpeinstallasjoner. Løsningen gir større fleksibilitet ved at arbeidet kan gjennomføres uavhengig av biotrinnet. Ytterligere tiltak, for begge ovennevnte løsninger, er å tappe ned ett av sedimenteringsbassengene i renseanlegget, for bruk til buffervolum. Bassenget har en kapasitet på 1 500 m^3. Gjennomføres ved tørrvær. Suge opp flytsøppel ved omkobling.

Kommentar: Det er ikke aktuelt å tappe ned biotrinnet etter oppfylling, da dette vil ha en negativ påvirkning på renseprosessen. Tap av biomasse vil forsinke nitrogenrensing.
Begge nevnte løsninger legger til rette for kontinuerlig drift av Alvim renseanlegg. Kommunen planlegger å benytte biobassengene som bufferkapasitet, da alternativ løsning med midlertidig pumpeinstallasjoner med kapasitet tilsvarende utslippsledningen for renseanlegget, vurderes som for krevende.
Utslipp vil skje når innløpsledning til Breiviksbekken pumpestasjon gjøres trykkløs. Da vil avløpsvann pumpes forbi omkoblingsområdet og renseanlegget, og slippes ut via ny utslippsledning til Glomma.

Tabell 1 Sammenstilling av tiltaksfasene, utslippets varighet og mengder (m^3 avløpsvann og kg fosfor)

Fase	Tiltak	Uke	Varighet utslipp timer	Utslippsmengder avløpsvann m^3	Utslippsmengder fosfor kg
Fase 1	Idriftsetting av ny avløpspumpeledning mellom Torsbekkveien pst til Alvim RA	35-36	17	11 390	50,5
Fase 2	Idriftsetting av Torsbekkdalen buffermagasin	42-45	8	2 171	9,6
Fase 3	Sanering av sandfang og kummer	43-45	0	0	0
Fase 4	Idriftsetting av dykkerledning fra Gatedalen til Torsbekk	44-48	0	0	0
Fase 5	Idriftsetting av ny utslippsledning fra Alvim RA	40-42	12	1 791	7,9
Totalt			**37**	**15 352**	**68**

Ytterligere tiltak
Sarpsborg kommune oppgir at arbeidene etterstrebes utført i perioder med tørrvær, samt vurderes utført på nattestid da avløpsmengden er lavest.
Kommunen skal legge lenser i Pæddekummen for å hindre evt. oljesøl.

Oversikt over utslippspunkter

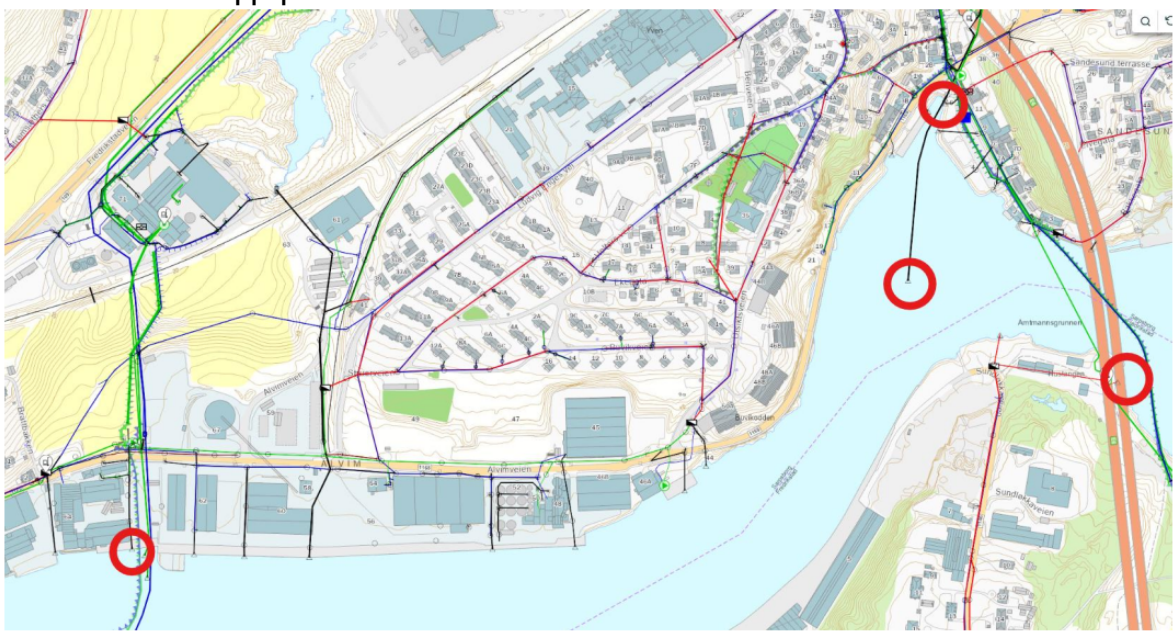

Figur 1 Utslippspunkter ved Sundløkka, Strandgata og Torsbekkveien pumpestasjoner og Alvim renseanlegg (utslipp fra Breivikbekken pumpestasjon). Oversikten er hentet fra søknaden.

Resipientvurdering, gyteperiode og brukerinteresser i Glomma

Utslippene skjer til Glomma (vannforekomst ID 002-3549-R). Elven har en vannføring på ca. 23 200 mill. m^3/år. Økologisk tilstand er «dårlig» og kjemisk tilstand er «god».

Sarpsborg kommune viser til fortynningsberegningene fra *Søknad om tillatelse til midlertidig utslipp av avløpsvann* fra 2023, i forbindelse med Alvim-stoppen, som viser at konsentrasjonen av utslippsparameterne raskt fortynnes til dagens konsentrasjoner (2022) målt i Glomma etter fortynning og innblanding. Konsentrasjonen av fosfor i Glomma i 2022 var 0,02 mg/l. Ved fosforutslipp på 4 mg/l, viste beregningene at utslippet vil blandes inn i vannmassene og fortynnes til 0,02 mg/l.

Kommunen vurderer, basert på tidligere fortynningsberegninger fra 2023, at utslipp av ca. 15 300 m^3 og ca. 68 kg fosfor ikke vil ha en permanent negativ effekt på vannkvaliteten i Glomma. Sarpsborg kommune startet overvåking av Glomma 22.09.2024, i forbindelse med Alvim-stoppen. Overvåkningen skal pågå frem til 12.12.2026. Analyseresultater fra denne perioden vil bli presentert i rapport i løpet av mai 2027.

Hoveddelen av gyteperioden for laks er i oktober/november og kommunen vurderer at det dermed vil være mest kritisk med utslipp i denne perioden. Området som ansees mest sårbart for utslipp er området rundt Gatedalsbekken da avrenning herfra vil stryke direkte over registrerte gyte- og oppvekstområder for laksen. Området ved utslippspunkt ved Torsbekk og Alvim renseanlegg ansees å ha mindre betydning da dette ligger i et område som tidvis er saltvannspåvirket og som ikke innehar noen viktige funksjonsområder for laksefisk.

Kommunen vurderer at aktivitet med omkobling ved Gatedalen driftsoverløp, er mest kritisk med tanke på utslipp av urenset avløpsvann. Ett mulig tiltak er å flytte gjennomføringen av aktiviteten til desember. Et annet tiltak er å etablere pumpe i kum oppstrøms pumpestasjon og pumpe avløpsvannet videre til Sundløkka. Sistnevnte tiltak er mest kostnadskrevende, men Sarpsborg

kommune har valgt dette som beste løsning med hensyn til miljø. Det vil derfor ikke være utslipp av urenset avløpsvann til gyteområdene for laks og ørret i Glomma.

Sarpsborg kommune vurderer at påvirkningen på brukerinteresser vil være kortvarig og lokal, og den negative konsekvensen ved utslippene vurderes å være liten. Perioden for utslipp er lagt til sensommer/høst. Kommunen sjekker jevnlig badevannskvaliteten gjennom hele sommeren og ut august og resultatene legges på kommunens hjemmesider. Dersom badevannskvaliteten blir påvirket på noen av kommunens badestrender, vil dette fanges opp og formidles innbyggerne. Badestrendene ligger for øvrig i god avstand fra utslippspunktene og med fortynningsgraden i Glomma vurderer kommunen at risikoen for å forringe badevannskvaliteten er svært liten.

Forhåndsvarsling av søknaden
Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5.

Sarpsborg kommune har ved søknad og i korrespondanse med Statsforvalteren, uttalt seg i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-6.

Berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, samt andre som kan bli særlig berørt, er forhåndsvarslet direkte gjennom brev av 10.07.2026, jf. forurensningsforskriften § 36-7.

Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, jf. forurensningsforskriften § 36-8.

Frist for å gi uttalelse var 03.08.2026. Vi mottok seks høringsuttalelser.

Uttalelser og Sarpsborg kommunes kommentarer
Bane Nor, Fiskeridirektoratet, Kystverket, Mattilsynet og Sarpsborg kommune team miljø og landbruk hadde ingen innvendinger, og søker tar disse til orientering.

<u>Høringsuttalelse fra Torgrim Hallvardson Rygnestad</u>
Høringsuttalelsen uttrykker skepsis til kommunens vurderinger i søknaden og mener kommunen forsøker å fremstille utslippene som mindre omfattende enn den er. Det påpekes at det er Statsforvalterens ansvar å vurdere de miljømessige konsekvensene av tiltaket, og at kommunen ikke kan fastslå med sikkerhet at et utslipp på om lag 68 kg fosfor ikke vil ha negative effekter på vannkvaliteten eller habitatet i Glomma. Videre fremheves det at tiltaket er planlagt gjennomført i gyteperioden for sjøørret og laks, og at dette bør tillegges stor vekt i behandlingen av søknaden. Uttalelsen oppfordrer Statsforvalteren til å foreta en grundig og uavhengig vurdering av saken og avslå søknaden dersom miljøkonsekvensene anses uakseptable.

<u>Sarpsborg kommunes kommentar til høringsuttalelsen</u>
Sarpsborg kommune opplyser at gyteperioden for sjøørret og laks er tatt hensyn til i planleggingen av tiltaket. Kommunens vurdering av at utslippet ikke vil ha en permanent negativ effekt på vannkvaliteten bygger på erfaringer fra driftsstansen ved Alvim renseanlegg høsten 2025, undersøkelser gjennomført i forkant av stansen og pågående vannovervåking. Overvåkingen varer frem til desember 2026, med forventet sluttrapport i mai 2027. Kommunen viser også til at det estimerte fosforutslippet fra omkoblingene (0,07 tonn) er svært lite sammenlignet med den årlige fosfortransporten i Glomma på om lag 450 tonn.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader

Lovgrunnlag og myndighet

Den aktuelle virksomheten krever tillatelse etter forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av tiltakets forurensningspotensial

Tiltakene for å ferdigstille transportetapper på avløpsnettet innebærer diverse omkoblinger av pumpeledninger og pumpekummer med mer. Sarpsborg kommune har vist i søknaden at det er mulig å gjennomføre arbeidene med utslippsreduserende tiltak. Dette har medført at kommunen, med skjerpet planlegging, estimerer et betydelig lavere utslipp enn først varslet. Kommunen har planlagt flere utslippsreduserende tiltak, samt at tiltakene skal gjennomføres i tørrvær og på nattestid.

I søknaden er det gjort beregninger av totale utslippsmengder for fosfor og urenset avløpsvann i tiltaksperioden. Utslippet av fosfor er estimert til 68 kg og utslipp av urenset avløpsvann er estimert til 15 352 m^3.

Sarpsborg kommune har anslått at tiltaket vil kunne gjennomføres i perioden august til november 2026. Kommunen estimerer at total utslippsperiode for utslipp av urenset avløpsvann til sammen er 37 timer.

Statsforvalteren vurderer at de forurensningsmessige konsekvensene av det omsøkte utslippet vil være begrenset, da utslippet er kortvarig og går til en resipient med stor vannføring. Videre vurderer vi at omsøkte utslippsmengder er akseptable.

For å redusere miljøpåvirkningen av utslippet i størst mulig grad har Statsforvalteren, i dette brevet, satt vilkår til gjennomføring av tiltaket. Vilkårene er basert på de avbøtende tiltakene som Sarpsborg kommune har beskrevet i søknaden, samt andre krav som vi mener er nødvendige for å ivareta resipienten og øvrige omgivelser. En liste over vilkårene følger lenger ned i dette brevet.

Dersom Sarpsborg kommune ser at tiltaket ikke gjennomføres innenfor tidsfristen, må Statsforvalteren straks varsles.

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven
Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Utslippspunktene for urenset avløpsvann er til vannforekomsten *Glomma fra Sarpsfossen til samløp Visterflo ved Greåker.*

Statsforvalteren viser til vurderinger gjort i utslippstillatelse til Sarpsborg kommune, datert 04.11.2025 (tillatelsesnummer 2025.0633.T), samt midlertidig tillatelse for utslipp av urenset avløpsvann ved ombygging av Alvim avløpsrenseanlegg datert 03.06.2024 (tillatelse nummer 2024.0439.T).

Det er registrert funksjonsområder for laks, både gyteområde og oppvekstområde for yngel, nedstrøms Sarpsfossen og i sideløpet Ågårdselva. Disse områdene ligger oppstrøms utslippspunktet for Alvim avløpsrenseanlegg. Det er også en nærliggende bekk, Gretnesbekken, som er registrert som sjøørretbekk.

Vi vurderer at den midlertidige tiltaksperioden ikke vil medføre endret påvirkning på naturverdier i området, og at viktige naturverdier ellers blir ivaretatt gjennom fastsatte vilkår i utslippstillatelsen. Det skal ikke slippes urenset avløpsvann fra Gatedalen driftsoverløp til Gatedalsbekken.

Avløpssøppel skal fjernes. Utslippet vil kunne medføre en midlertidig økning i organisk stoff til vannforekomstene, men utslippets størrelse og varighet vurderes å ikke ville ha nevneverdig påvirkning på naturverdier i området. Statsforvalteren har fastsatt vilkår for den tidsbegrensede tillatelsen som ytterligere skal sikre at naturmangfoldet ikke påvirkes av tiltaket.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Kunnskapsgrunnlaget om tiltakets virkninger på naturmangfoldet og samlet belastning på naturmangfoldet er tilstrekkelig, jf. §§ 8 og 10. Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

Vi minner om at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. naturmangfoldloven § 12. Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften
I Vann-Nett har *Glomma fra Sarpsfossen til samløp Visterflo ved Greåker* (vannforekomst ID 002-3549-R) dårlig økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Tilstanden for bunnfauna, fisk og påvekstalger er dårlig. Fosforforhold er klassifisert som svært god. Miljømålet om god økologisk og god kjemisk

tilstand for vannforekomsten skal oppnås innen 2033. Vannforekomsten er påvirket av en rekke utslipp av ulike typer, herunder utslipp av avløpsvann fra større avløpsrenseanlegg, industriutslipp og avrenning fra byer/tettsteder og fulldyrket mark. Utdrag fra Vann-Nett er hentet 07.07.2026.

Sekundærresipient for utslippet er *Glomma fra Greåker til sjøen* (vannforekomst ID 002-4230-R) som er vurdert til svært dårlig økologisk tilstand basert på bunnfauna, og moderat for fosforforhold. Deretter Østerelva (vannforekomst ID 0101010405-C) som er vurdert til dårlig økologisk tilstand basert på bunnfauna, men er ikke klassifisert for fosforforhold.

Vannforskriften § 4 sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». Vi viser til vurderinger som er gjort i utslippstillatelse til Sarpsborg kommune, datert 04.11.2025 (tillatelsesnummer 2025.0633.T), samt midlertidig tillatelse for utslipp av urenset avløpsvann ved ombygging av Alvim avløpsrenseanlegg datert 03.06.2024 (tillatelse nummer 202.0439.T).

Tiltakene vil innebære noe økning i utslippet av fosfor, til vannforekomster som er klassifisert til svært god og moderat tilstand for fosfor. Det innebærer også en økning i utslipp av organisk stoff og andre parametere utslipp av urenset avløpsvann medfører. Vi vurderer likevel at utslippet er av en slik størrelsesorden og varighet at det ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i deler av Glomma og nedstrøms vannforekomster, forutsatt at tiltakene gjennomføres som beskrevet i søknaden og i henhold til vilkårene i denne tillatelsen.

Samfunnsmessige hensyn
Avløpsanlegg er kritisk infrastruktur. Oppsamling og rensing av avløpsvann er nødvendig for å redusere utslipp av forurensning og forhindre ytterligere forringelse av vannkvaliteten i vannforekomster.

Det omsøkte utslippet vil skje i forbindelse med fullføring av transportsystem frem til nye Alvim renseanlegg, innen vedtatt frist 31.12.2026.

Det legges også vekt på at tiltaket gjennomføres på en måte som reduserer utslipp av urenset avløpsvann. Det vurderes at tiltaket gjennomføres på en måte som minimerer miljøbelastningen innenfor det som er rimelig å kreve rent kostnadsmessig.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden og kommet frem til at fordelene ved å gjennomføre tiltak for å fullføre transportsystem frem til Alvim renseanlegg er større enn ulempene knyttet til utslippet av avløpsvann i tiltaksperioden.

Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelse gitt 04.11.2025 (tillatelse nummer 2025.0633.T) og lengre ned i dette brevet, samt forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse til utføring av tiltak

Statsforvalteren gir Sarpsborg kommune tillatelse til gjennomføring av tiltak i forbindelse med å fullføre transportsystem frem til Alvim renseanlegg i perioden 18.08.2026–30.11.2026.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vilkår

- Tillatelsen gjelder for utslipp i perioden 18.08.2026–30.11.2026.
- Tiltaket skal gjennomføres som beskrevet i søknaden.
- Sarpsborg kommune skal i god tid varsle Statsforvalteren hvis det skjer forsinkelser, og prosjektet overgår tidsperioden som er satt for utslipp.
- Krav i eksisterende utslippstillatelse (2025.0633.T) skal overholdes i tiltaksperioden.
- Sarpsborg kommune skal etablere rutiner for å sikre at kloakksøppel i avløpsvannet som går urenset ut, fanges opp. Kloakkavfall skal leveres til avfallsmottak som har tillatelse etter forurensingsloven til å ta imot denne fraksjonen.
- Sarpsborg kommune skal ha en kommunikasjonsplan med formål å informere innbyggere og bedrifter om tiltaket og hva den enkelte kan bidra med for å begrense sine tilførsler og påslipp til avløpsrenseanlegget i ombyggingsperioden. Dette må inkludere informasjon om tiltaket og hvilke konsekvenser utslippet kan ha på resipienten i den perioden arbeidet pågår.
- Sarpsborg kommune skal ha en kommunikasjonsplan med formål å informere innbyggere om forhold som kan ha betydning for bading og rekreasjon, som tidspunkt for utslipp og resultat fra målinger av badevannskvalitet.
- All forurensning er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.
- Sarpsborg kommune er ansvarlig for at vilkårene i denne tidsbegrensede tillatelsen blir overholdt, og plikter og orientere vedkommende som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Tillatelsen til gjennomføring av tiltaket, fritar ikke Sarpsborg kommune for plikt til å betale erstatning for eventuell forurensningsskade, jf. forurensningsloven § 10 og kapittel 8.
- Innen 31.01.2027 skal Sarpsborg kommune utarbeide en sluttrapport som skal inneholde:
  - Beskrivelse av gjennomført prosjekt, utslipp og avbøtende tiltak. Utslipp og påvirkninger skal beskrives for vann, luft, grunn og sedimenter der det er aktuelt.
  - Faglig begrunnede vurderinger av utslippsmengder for fosfor (kg) og avløpsvann (m^3).
  - Oppsummering av status/tilstand for berørte vannforekomster og dokumentasjon på at tilstanden i vannforekomstene er tilbake til førtilstanden.
  - Beskrivelse av eventuelle avvik fra tillatelsen, årsak og avbøtende tiltak.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren plikter å ta gebyr for behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor at Sarpsborg kommune skal betale 23 700 kroner i gebyr for arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 7 i forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats skal sendes til Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sarpsborg kommune v/Therese Torskenæs			
Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN